

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2017

Nr. 34

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2017

Hierbij doe ik u het eindrapport van de evaluatie van de Meerjarenprogramma's Fondo Desaroyo Aruba (FDA) toekomen¹, dat op 12 april jl. is opgeleverd. Hiervoor is onderzoek gedaan naar de effectiviteit, de doelmatigheid, het onbenut potentieel en de duurzaamheid van de meerjarenprogramma's. Deze meerjarenprogramma's van FDA zijn in opdracht van mijn ministerie en het Ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie van Aruba, door SEO Economisch Onderzoek geëvalueerd in de periode september 2016 tot en met maart 2017.

SEO concludeert dat de meerjarenprogramma's en projecten van FDA in belangrijke mate effectief zijn uitgevoerd. Op het terrein van de kwaliteit van bestuur, het onderwijs en de rechtshandhaving zijn er bij voorbeeld positieve ontwikkelingen zichtbaar en presteert Aruba beter dan andere Caribische landen. De conclusie is dat de samenwerkingsprogramma's en de projecten hieraan hebben bijgedragen. Ook is er sprake van doelmatigheid op programmaniveau. In de zin dat de programma's, zoals ze zijn uitgevoerd, zich over het algemeen richtten op verbeteringen daar waar ze hard nodig waren. Het onderzoeksbureau constateert ook dat ondanks de gerealiseerde effectiviteit van de samenwerkingsprogramma's er een aanzienlijk onbenut potentieel is. Met veel FDA-projecten is de basis gelegd voor verdere verbetering en impact in de toekomst. Onbenut potentieel kan volgens de evaluatoren in de toekomst gerealiseerd worden door de aandacht, middelen en projecten te richten op de immateriële activa's van het land Aruba, zoals instituties, wetgeving, human capital en beleid.

Ik heb uw Kamer op 23 maart (Kamerstuk 34 550 IV, nr. 29) reeds geïnformeerd dat, vooruitlopend op de definitieve eindafrekening door

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

FDA, de Minister-President van Aruba, mr. M.G. Eman, en ik op 22 maart jl. goede afspraken hebben gemaakt over de besteding van de restmiddelen van FDA. De ruim 16 miljoen Arubaanse gulden (ongeveer 9 miljoen euro) die resteren in het FDA worden op korte termijn ingezet voor het herstel van onder meer wegen en overige infrastructuur, veroorzaakt door het noodweer op Aruba in november 2016, goed bestuur, duurzame ontwikkeling, rechtshandhaving, onderwijs en bescherming van natuur.

Afronding Samenwerkingsprogramma's

De zes meerjarenprogramma's van FDA zijn in het kader van de nieuwe samenwerkingsrelatie tussen Aruba en Nederland van 2000 tot en met 2016 uitgevoerd. Met FDA-fondsen zijn in totaal 763 projecten gefinancierd, met een totale waarde van AWG 500 miljoen (ruim € 263 miljoen), verdeeld over de sectoren: kwaliteit van bestuur, onderwijs, volksgezondheid, duurzame economische ontwikkeling, rechtshandhaving en Producto Aruba. Nederland heeft sinds de totstandkoming van de FDA circa AWG 291 miljoen (€ 153 miljoen) in het ontwikkelingsfonds FDA gestort en Aruba circa AWG 251 miljoen (€ 132 miljoen). De laatste Nederlandse storting was in januari 2013.

De Nederlandse financiële bijdrage aan FDA maakte onderdeel uit van het bredere pakket van samenwerkingsprogramma's in de drie Landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Vooruitlopend op de nieuwe, meer zelfstandige relatie tussen de Koninkrijkspartners, heeft Nederland eind 2012 voor het laatst financieel bijgedragen aan de samenwerkingsprogramma's AMFO en SONA in Curaçao en Sint Maarten en in januari 2013 via het FDA aan Aruba. AMFO en SONA zijn in respectievelijk 2014 en 2016 opgeheven.

De nu nog lopende projecten, die door ontwikkelingsfonds FDA worden beheerd, zijn uiterlijk eind september 2017 financieel afgerekend. Conform planning wordt de definitieve bijdrage van Nederland aan deze stichting nog voor het eind van dit jaar vastgesteld. Het is de bedoeling dat de stichting FDA per ultimo op 31 december 2017 wordt opgeheven.

Beleidsdoorlichting

Op 9 december 2016 heb ik uw Kamer geïnformeerd (Kamerstuk 33 189, nr. 5), dat de beleidsdoorlichting van artikel 2 Bevorderen autonomie Koninkrijkspartners van het Begrotingshoofdstuk IV Koninkrijksrelaties op zijn vroegst in het tweede kwartaal van 2017 u kan worden aangeboden. De beleidsdoorlichting vormt een syntheseonderzoek gebaseerd op de evaluaties die na de staatkundige hervorming en van 10 oktober 2010 zijn uitgevoerd. Bij de opstelling van de beleidsdoorlichting bleek het gemis van de eindevaluatie van de meerjarenprogramma's van de Stichting Fondo Desaroyo Aruba (FDA) zwaarder te wegen dan aanvankelijk gedacht. De tussenevaluatie uit 2012 bood onvoldoende houvast om uitspraken te kunnen doen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de programma's in Aruba.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk